

PŘETLAK

ČASOPIS STUDENTŮ UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUČI

14-20.2.

MILAN KNAŽKA

INTERVIEW

Přetlak: Jak se změnil Váš život po událostech 17. listopadu?

Milan Knažka: Můj život se změnil tak, jak se změnil život nás všech. Stojíme na začátku toho, čeho jsme chtěli dosáhnout. To je nejdůležitější změna, že konečně máme reálnou šanci, abychom si vytvořili důstojný život v rámci demokratické společnosti. Změnil se zásadně i můj profesionální život, protože mám teď trochu méně času na divadlo a ostatní věci, i když jsem si nechtěl úplně odříznout cestu ke své profesi; to znamená, že jsem si nechal dvě hry v divadle a rád bych občas natočil nějaký film. Teď právě točíme film o jednom z mnoha procesů za tvrdé vlády KSČ na začátku 50. let.

Př.: Jaká byla Vaše reakce, když Vás pan prezident Havel jmenoval svým poradcem?

M. K.: S Vaškem se známe už dlouho. Samozřejmě, že jsem byl do jisté míry překvapen. Ani v těch nejnemysluplnějších představeních jsem se neviděl v takové roli. Dnes však žijeme v době, kdy se dějí neuvěřitelné, neočekávané a až tak trochu zázračné věci, včetně naší revoluce. Já jen doufám, že to budeme dělat lépe, než ti před námi, i když to byli tzv. profesionálové.

Př.: Víme, že má pan prezident více poradců. V jaké oblasti mu radíte Vy?

M. K.: To je tajemství.

Př.: Myslíte si, že by měl pan Havel kandidovat na funkci prezidenta znovu?

M. K.: Jestli se ptáte na můj osobní názor, tak já si myslím, že ano. Tak rychle se nám nepodaří najít takového prezidenta. Ale on sám se vyslovil, že nechce, že opět mnoho lidí dělá to, co nikdy v životě dělat nechtěli. Všem nám nezbyvá než doufat, že co nejdříve do svobodných a také po nich vyrostou u nás politici rozumní a s morálním kreditem, kteří tuto společnost povedou tam, kam si všichni přejeme. Lidé, kteří museli částečně nebo úplně zanechat své profese a věnovali se politice, protože to jinak nešlo, se k ní budou moci vrátit.

Př.: Tento rozhovor je určen pro studentský časopis...

M. K.: Víte, nikdy jsem si nepřál být o pár let mladší, ale po této revoluci jsem si trochu s touto myšlenkou pohrával. Závidím studentům, protože je čeká lepších dvacet let, než jaké jsme prožili my. Myslí si, že je to obrovská šance pro nás pro všechny, ale hlavně pro studenty, a že by se měli opravdu pořádně připravovat na to, abychom si s tou svobodou uměli poradit, aby nám v tom nebránily naše špatné vlastnosti a naše nekompetence. To je do velké míry úlohou studentů. Takže jim tak trochu závidím, hrozně jim to přeji a držím jim palce.

Př.: Děkujeme za rozhovor.

ptala se Zuzana Marešová
foto Diana Ledererová

M. KNAŽKA JIŠME ZASTIHLI PŘI
NATAČENÍ - PROTO TA UNIFORMA!

14.2.90 - DEN SV. VALENTÝNA! ♥ ROBIN!

STŘEPY
inzerce
emblémy
firem. znaky
TV-clipy *vlajky
plakáty *letáky
reklamní kampaně
exteriéry & interiéry
+plus+
PIŠTE!
+plus+
WANKLOVA 8 OL. 772 00

U-KLUB (PROGRAM)
20. 2. - 19.00
VIDEO - D. Hoffman ve filmu ABSOLVENT
Režie M. Nicholson
21. 2. - 19.00
DISKOTÉKA /Konvalinka a Kubíra/
26. 2. - 19.00
DISKOTÉKA /Konvalinka a Kubíra/
27. 2. - 19.00
"T. G. MASARYK znovu mezi námi"
Komponovaný pořad slova, obrazu a hudby o odkazu dnešku 1. prezidenta, filozofa, politika a především mimořádného člověka.

STUDENTI PdF, máte možnost začít aktivní studium anglického jazyka! Tato výuka bude probíhat během celého letního semestru bez vyučování, podle studijního řádného studia. Během této doby byste také pracovali na odborné práci, kterou by bylo možno zdokonalit na zahraniční stáži. Mohla by být rovněž použita jako diplomová.
Blíže informace si přečtete na nástěnce ak.rady před studijním oddělením PdF/. Přihlášky se přijímají do 23.2.!

Od 2. února platí na všech kolejích Univerzity nová ustanovení. Pro olomoucké studenty UP bude zvláště populární nová návštěvní doba, která je neomezená. Pro cizího člověka, který nestuduje na univerzitě jsou návštěvní hodiny 9-24⁰⁰

Studenti UP pořádají v neděli 25. 2. v 14.00 hodin OSLAVY VÍTĚZNEHO ÚNORA s podtitulem

ÚNOR BÍLÝ ÚN ŠILÍ

Sraz účastníků v 13.00 hod. na prostranství před Spartakiádním stadionem Míru
Program: I. Velkolepý průvod dělníků, rolníků a prac. inteligence městem
II. Manifestace lidu na Horním náměstí
III. Nečekaný happening-end
Účast všech, kteří mají na únor stejný názor jako studenti - NUTNÁ!
Prosíme o spolupráci OF všech JZD, továren, podniků, úřadů...
Pokyny účastníkům /jednotlivcům i kolektivům/
Potřebujeme: nákladní a osobní auta - ALEGORICKE VOZY
oslavné transparenty, lidové kroje, mávátka, lampiony...
hudební /dechová i jiná/ tělesa, majoretky...
portréty a jiná vyobrazení státníků
Prosíme o zapůjčení uniforem bývalých LM

PIETNÍ AKT ZA JANA ZAJÍCE

MOTTO: "Umřel jen ten, kdo žil pro sebe"
J. Zajíc

Místo: Vítkov u Ostravy
Zveme všechny k účasti na

u příležitosti 21. výročí tragického úmrtí

Pietním aktem uctíme za přítomnosti vzácných hostů a státních představitelů světlou památku rodáka z našeho města, jehož statečný čin měl být odsouzen k trvalému zapomenutí.

Datum konání: 25. 2. 1990
Program: 8.00 - pamětní mše; 14.00 - sraz účastníků na náměstí - vzpomínkový projev k uctění památky oběti - projevy hostů - symbolické odhalení pamětní desky - přejmenování náměstí - pietní průvod městem /Husova, Bezručova/ - odhalení náhrobku, kladení květin, pietní vzpomínka u hrobu Jana Zajíce.
Přihlášky: Miroslav Adámek
Wolkerova 476
Vítkov 74 901, tel.: 2540

Vítáme i jiné vlastní iniciativy!
S konkrétními návrhy se hlase na Student-centru, Křížkovského 14, Olomouc tel. 208/466
Prezidium nejvyššího organizačního výboru

SDRUŽENÍ ČESKÉHO FOLKU
zve všechny zájemce o folkovou hudbu a nejen o ni, do nezávislé iniciativy Sdružení českého folku (S.C.F.). Sdružení již pracuje tři roky a má v úmyslu pořádat různé akce, vydávat tiskoviny, brožurky atd. po celé republice. Přijímáme jak pasivní tak aktivní členy, informujte se na adrese:
David Záborský
Nerudova 765
332 02 Starý Pízenec

Jedinečná příležitost
Videoklub v kině Moskva uvádí v 0-tém vydání STUDENTSKÝ VIDEOŽURNÁL, který ve zcela originálním pojetí zachycuje tyto události: Jedová hora - Merta-divadelní režisér - Poslední chvíle "Stalina a jeho přátel" - "Děkujeme za návštěvu"

Něco z historie: V říjnu 1971 se koná v Praze ustavující konference Jazzové sekce Svazu hudebníků ČSR /JS SH ČSR/. Od roku 1978 se JS stává členem Mezinárodní jazzové federace při hospodářské radě UNESCO. Po roce 1980 se pokusil SH ČSR Jazzovou sekci několikrát rozpustit. V roce 1983 byl zrušen samostatný statut JS a zároveň začala JS pracovat při pražské pobočce Svazu hudebníků ČSR, která převzala celou činnost JS. V říjnu 1984 byl Svaz hudebníků ČSR rozhodnutím Ministerstva vnitra ČSR zrušen a v lednu 1985 bylo zamítnuto odvoláním SH ČSR proti tomuto rozhodnutí. Od této doby považují státní orgány Svaz hudebníků ČSR včetně Jazzové sekce za zrušený. JS považuje toto zrušení za nezákonné a usiluje dále o změnu tohoto rozhodnutí. Podává také žádost o novou registraci u Obvodního národního výboru pro Prahu 4. Persekuce se stupňuje a vrcholí v září 1985 domovními prohlídkami funkcionářů JS a trestním stíháním Karla Srpa, předsedy JS. O rok později dochází k uvěznění celého vedení JS. V té době měla Jazzová sekce kolem 7.000 členů!

Situace dnes: Na činnost Jazzové sekce přímo navazuje dobrovolná organizace ARTFORUM. Její stanovby byly schváleny 28.6.1989 Národním výborem hlavního města Prahy. Dne 5.7.1989 toto rozhodnutí nabylo právní moci. S tímto rozhodnutím převzali zástupci přípravného výboru také znění schválených stanov organizace. Tímto vyvrcholilo 13-ti měsíční úsilí přípravného výboru ARTFORA; vznikla kulturní organizace s širokými pravomocemi, samostatností, ale i odpovědností. Jak vyplývá ze stanov, ARTFORUM chce přispívat k rozvoji moderního umění a věst zejména mladou generaci k vyšším morálním, etickým a humánním cílům. Hodlá působit v oblasti zájmové umělecké činnosti, hudby /od soudobé hudby vážné přes jazz, rock/, literatury, výtvarného umění, divadla, až po nejružnější tvůrčí experimenty. Ve výboru ARTFORA jsou: Karel Srp /předseda/, Vladimír Kouřil /tajemník/, Joska Skalník /místopředseda/, Borek Holeček, Mikošáš Chadima, Ivan Prokop, Josef Vlček a Aleš Svoboda.

ARTFORUM

Byl odsouhlasen roční členský příspěvek 100,- Kčs. Ve smyslu zákona č. 68/1951 Sb. je ARTFORUM dobrovolnou společenskou organizací s působností na území hl. města Prahy. Tato situace se odráží také ve zprávách, které koncem roku rozesílá ARTFORUM bývalým členům Jazzové sekce. ARTFORUM a vznik poboček: Na počátku roku 1990 podává ARTFORUM žádost o rozšíření působnosti na území hl. města Prahy. Tato situace se odráží také ve zprávách, které koncem roku rozesílá ARTFORUM bývalým členům Jazzové sekce.

ARTFORUM a vznik poboček: Na počátku roku 1990 podává ARTFORUM žádost o rozšíření působnosti na území celé republiky. Začínají vznikat pobočky ARTFORA v některých místech republiky. To souvisí s potřebami mimopražských zájemců a členů Jazzové sekce, kteří vidí v plánech ARTFORA a jeho výboru kvalitativní kontinuitu násilně přerušené činnosti Jazzové sekce. 27.1.1990 je v Praze ustavena pobočka ARTFORA pro Olomouc. 2.2.1990 se v Divadle hudby Olomouc scházejí členové přípravného výboru olomoucké pobočky a jsou vytýčeny první úkoly ke vzniku pobočky a její činnosti.

ARTFORUM - pobočka Olomouc registruje bývalé členy Jazzové sekce i nové zájemce. Přihlášky je možno si vyzvednout v DIVADLE HUDBY/Denisova 47/, kde jsou rovněž složenky k zaplacení členského příspěvku. Veškeré informace budou postupně zveřejňovány ve vitrině Divadla hudby. První setkání se zájemci o členství plánuje pobočka na březen 1990. V Divadle hudby budou distribuovány publikace a materiály pro členy ARTFORA. O další činnosti budete včas informováni.

Za přípravný výbor AF: WERNEROVA, MUDR. GRONSKÝ

Zpráva ze studentského parlamentu

Dne 9.2.1990 proběhlo v Bratislavě další zasedání studentského parlamentu. Hlavním bodem programu měla být otázka organizace a úlohy parlamentu jako nejvyššího orgánu zastupujícího studenty VŠ. Byly předneseny dva návrhy za pražské VŠ (s kterým se ztotožnila většina českomoravské komory).

Slovenský návrh je - podle mne - silně separatistický. Naši kolegové by rádi měli zvlášť oddělené dva národní parlamenty, které by se v případě nutnosti scházely ve federálním měřítku. Na svou činnost by parlamentu měly vystačit dary a nadace.

Pražské fakulty chtějí dodržet uspořádání dvoukomorové, po vzoru federálního shromáždění. Jelikož bychom asi nedostali takové množství darů, s jakým počítají slovenští vysokoškoláci, byla by činnost parlamentu placená díky jeho právní subjektivitě.

Ve většině věcí se oba návrhy shodují, avšak zástupci Slovenska nechtějí přistoupit především na to, že by se nejmenovala jejich komora parlamentem!

Z tohoto důvodu byla zvolena smířčí komise, která by měla formou kompromisu z této situace najít východisko. Celou věc navíc totiž komplikuje fakt, že v předvečer zasedání si "pro jistotu" slovenská komora odhlasovala vznik Slovenského parlamentu.

Dalším bodem jednání byly zprávy komisi o jejich činnosti.

Parlament neschválil další postup činnosti vojenské komise, která předložila návrh pro MNO. V tomto návrhu nebyly dostatečně radikálně zformulovány požadavky studentů. Komisi bylo uloženo, aby vedla jednání o úplné zrušení VK, pokud by to nebylo možné, tak by se přistoupilo na krajní řešení - VK na šest týdnů pod ministerstvem školství (bez maskáčů, střihání, politické, taktické a pořadové přípravy). Studenti, kteří byli v 2. ročníku VK, by nastoupili přímo na 9 měsíců (bez závěrečné zkoušky), otázka studentů 1. ročníku VK se vyřeší během příštího půlroku (zatím NIC!).

Příští zasedání (snad méně únavné a konstruktivnější) proběhne v Brně 1.3.1990.

Martin Štamer
SUS: OLOMOUC

JAKÝ BUDE

NEJEN
O
STÁTNÍM
ZNAKU

Původně jsem myslel, že následující řádky budou vypadat trochu jinak. Když jsem zvonil u dveří bytu pana Jiřího Loudy, chtěl jsem se zeptat, jak daleko nebo blízko je schválení našeho nového státního znaku.

Pan Louda je heraldik s mezinárodní reputací, mimo kruhy odborné doma takřka neznámý (což je úkaz sice paradoxní, ale nikterak vzácný). Před časem obdržel výzvu z Hradu, aby se připravil na audienci u prezidenta v souvislosti se změnou státního znaku. Stalo se. Pan prezident mohl vybírat dokonce ze tří variant, které vyčerpávajícím způsobem shrnovaly možná řešení.

Po dohodě s panem Havlem pan Louda doplnil doprostřed prostého čtvrceného znaku (Čechy x Slovensko - Slovensko x Čechy) srdeční štít se znakem Moravy. Znamená to jakési pojítka - připomínku Velké Moravy - prvního státního útvaru, který existoval na území naší republiky.

Ze jde o anachronismus, protože v době Velké Moravy ještě žádný znak neexistoval?

Pan Louda ochotně vysvětluje: "Ovšem, ale anachronismů je v naší i světové heraldice celá řada a jsou všeobecně uznávané. Tak například svatováclavská orlice je z přísně racionálního hlediska také "nesmyslná", protože svatý Václav žil v době předheraldické a tudíž nemohl mít žádný znak. Přesto se nad tím nikdo nepohoršuje."

Obvyklý postup při schvalování zákonů nebo návrhů podobného charakteru, které předloží hlava státu, je následující: Parlamentní výbory (jako součást parlamentu) tyto návrhy zevrubně projednají. Pokud získají dojem, že něco není zcela v pořádku, mohou svolat připomínkové řízení a provést případně změny. Potom už může dojít k vlastnímu hlasování, které rozhodne, zda bude návrh přijat či nikoliv.

Návrh státního znaku se stal středem pozornosti a zájmu, ale i terčem kritiky. Spousta lidí se "opájí demokracií", kterou si vykládají nejrůznějšími způsoby. Někteří cítí prostě potřebu podělit se o své názory s co nejširším okolím, jiní si však osobují právo rozhodovat o věcech, o kterých se bohužel právě jen domnívají, že jim rozumí.

Podněty, které vzešly z řad laiků si většinou nemohou činit nárok na případné vážné posuzování. Jejich autoři často nerespektují základní zákonitosti heraldiky, která má své zcela určité, přísně racionální zásady. Vkus (který je ostatně velmi individuální) i obecně platná estetická kritéria jsou sice důležitými, nikoliv však jedinými aspekty, jimiž se heraldika řídí. Každé výtvarné dílo (jímž státní znak bezesporu je) je nutné hodnotit i s patřičnou dávkou tolerance, protože jak známo: "není možno zavděčit se lidem všem..."

Když ale ani "lidé znalí" nedokážou překlenout své rozdílné názory, to už je "jiný kafe". Zde se prostě nedá jen shovívavě pokrčit rameny. Ale konkrétně. Mám na mysli schůzku odborníků i "takyodborníků", heraldiků i "rádobyheraldiků", která se konala v Praze 5. února.

Pan Louda, který se netajil svým rozčarováním, o ní hovoří takto: "Domníval jsem se, že půjde o připomínky a upřesnění k navrženému řešení. Ke svému velkému překvapení jsem však zjistil, že historikové, pracovníci muzeí, zástupci podniků i ministerstva vnitra se tvářili, jakoby žádný návrh neexistoval a překotně začali vymýšlet více či méně nesmyslné varianty. Tito lidé měli velmi odlišná stanoviska. Jediné, co je spojovalo, byla zjevná nechuť akceptovat návrh pana prezidenta." Soukromé exhibice, názory předhánějící se v absurditě a polemika pro polemiku tvořily rámec celého jednání. Obecným rysem pak byla snaha pozdržet schválení nového znaku co nejdéle.

Většina zástupců Slovenska vehementně prosazovala svisle rozpolcený znak (v jedné části český lev, ve druhé slovenský kříž). Toto, zdánlivě rozumné vyhlížející řešení má však závažné estetické nedostatky. Jak mi bylo předvedeno, dvojocasý lev se do své poloviny jednoduše nevejde, pokud není nějakým způsobem deformován. (Kdybychom měli ve znaku žirafu nebo pštrose, tak snad...) Přizpůsobení velikosti pole proporcím lva znamená zase porušit tvar znaku, jehož výškový rozměr musí převažovat nad šířkou. ("To by musel být soudek.", říká pan Louda) A navíc - lev je heraldická figura, která se dá nádherným způsobem bohatě stylizovat, zatímco slovenský kříž je strohý geometrický symbol. Kombinace obou těchto motivů vedle sebe působí proto velice nevyváženě.

Návrh kteréhosi ze stoupenců moravských separatistů - extrémistů zase požadoval odročení tvorby znaku na pozdější dobu v očekávání bližící se trojfederace!

O úrovni některých expertů svědčí i námitka, podle které nám nepřísluší připomínat Velkou Moravu, neboť tato prý ležela někde v jižním Srbsku!!!

Pan Louda, který toto nedůstojně probíhající zasedání předčasně opustil, zpochybnil možnost jakékoliv dohody za těchto podmínek.

Tedy sečteno a podtrženo: Heraldici - amatéři chrlí nové a další návrhy v dojemné víře, že právě jejich bude "ten pravý". Odborníci pak neústupně obhajují každý "svou pravdu". A český lev se dále skví na bizarní pavěze v symbióze s rudou hvězdou....

Situace nepříliš povzbudivé. Dle mého názoru by věci prospělo televizní vystoupení, na kterém by pánové Louda a Skalník (autor výtvarné podoby) vysvětlili svůj (a prezidentův) návrh a obhájili jej jako opravdu nejsprávnější. Názor pak nechť si laskavý divák utvoří sám. A pokud to bude jen trochu soudný člověk, dovolím si tvrdit, že znám tento názor už teď... Při vědomí omezenosti dosahu našeho časopisu apelují na pracovníky naší televize, aby zvážili, zda není žádoucí věnovat problematice symboliky našeho státu trochu více prostoru. Neboť:

"...všechny naše země mají své nepochybné historické znaky a jde jen o jejich spojení, což heraldická pravidla jednoznačně umožňují. Hledíme-li ke starým vzorům

Z univerzity

1. nové fakulty

V minulém čísle Přetlaku jste se mohli dočíst o obnovení teologické a právnické fakulty a ustavení fakulty tělesné kultury. Toto se musí nejdříve projednat ve Federálním shromáždění a Federální vládě, přesto můžeme s teologickou a právnickou fakultou pravděpodobně počítat již od 1.9.1990. Během 1. roku existence právnické fakulty by měl být konstituován dobrý pedagogický sbor, knihovna, informační systém, odborné časopisy, navázány kontakty se zahraničím, atd. Právním problémem bude především získání vhodné budovy pro dotčnou fakultu. Přesto má právnická fakulta podle slov pana rektora šanci stát se "čistou" fakultou, jakými jsou například ve srovnání s obdobnými fakultami pražskými a brněnskými, které se budou muset teprve zbavovat nánosů totalitního bahna.

S obnovením teologické fakulty souvisí i problematika fakulty pedagogické. Ta se bude někde omezovat a jinde zase rozšiřovat. Měla by tam například existovat jediná katedra pedagogiky - pro PdF, FF a PŘF. Obor pedagogiky stojí před potřebou rehabilitace a navrácení dobrého jména. Pedagogická fakulta jako taková se bude stěhovat do bývalých prostor OV KSČ a Domu politické výchovy. Kdyby tyto prostory PdF nestačily, musí o dalším řešení rozhodnout příslušná dislokační komise.

Fakulta tělesné kultury by měla zahrnovat tělocvičárské obory pro učitele všech stupňů, dále tělesnou výchovu pro všechny studenty, učitele a zaměstnance. Stávající katedry tělesné výchovy by se měly rušit a splynout v 1 katedru - do doby ustanovení Fakulty tělesné kultury.

Titulek se týká představy pana rektora o budoucnosti Olomouce. Univerzita by se podle něj měla stát středem života Olomouce, tím, čím se bude Olomouc chlubit a co dá městu určitý ráz. To by mělo být patrné ve všem - v přednáškách, v koncertech, atd. Chybí tu vazba - Olomouc kulturní a vzdělanostní - to by se mělo oživit a zpevnit. Olomouc má ideální podmínky, aby se mohla stát nádherným univerzitním městem, což právě videlně potvrzují hosté z celého světa.

JAKÝ BUDE

na pečeti, náhrobcích či iluminacích, měli bychom si uvědomit, že tato zobrazení nevznikla na základě zdoluhavých úvah a jednání vysokých učení a jiných institucí své doby, ale rozhodnutím dvorských úředníků, pověřených heraldikou. Ti ovšem jednali jménem panovníka.

Prezident republiky správně volá po rychlém jednání. Jakékoli zdržování a průtahy ve věci státního znaku jen prodlužují život pěticípé hvězdy v dosavadním zcela neheraldickém znaku."

(citace z dopisu p. Jiřího Loudy profesorovi Jičínskému ze dne 7.2.1990)

Přetlak - časopis studentů Univerzity Palackého v Olomouci. Šéfredaktor - Milan Hanuš; redakční rada - Tomáš Pinos, Tomáš Novák, Michal Kryl; grafika - Robin Štencl, Jan Mička; písařky - Leona Mrázová, Sárka Máchová, Věra Obšnajdrová; Adresa redakce - Křížkovského 14, Olomouc.

INDEX 47 114 Uzávěrka 14.2.1990 v23.00 PRINT BY MTZ OLOMOUC

II. KOLEJE

STRAVOVÁNÍ STUDENTŮ

Jedná se například s olomouckým ČSD, které má jídelnu vedle Domu pol.výchovy. Další možností stravování (zhruba pro 60 studentů) by mělo být rozšíření bývalého bufetu v budově OV KSČ. Jako

Tato problematika je, jak známo, velmi složitá a do blízké budoucnosti nemůžeme počítat s novými kolejemi, jednou z možností je rekonstrukce bývalých "Leninek". Přesto však nemusí přibýt tolik studentů, kolik by se dalo očekávat. Například na Lékařské fakultě je 2x tolik studentů než LF chtěla. Důležitý je fakt, že při otvírání nových fakult nejde o expanzi, ale o zkvalitnění. Jako 1 možnost řešení této situace navrhuje pan rektor, aby byla rozžeta akce, pomocí níž by byl zjištěn počet privátů v Olomouci. S tím by souviselo i zřízení stálého servisu, pravděpodobně na Studentském centru, které by sloužilo jak městu, tak Univerzitě.

další alternativa se objevil návrh na lehkou přístavbu u vchodu do stávající menzy, což se však zdá být příliš finančně náročné. Jak řekl pan rektor, není problém vařit, je problém s prostorami.

TA OLMOUC = UNIVERZITNÍ MĚSTO

Z názorů doc.PhDr. J.Jaraba, CSc. vybrali: Milan Hanuš Tomáš Pinos

CHCETE
MĀH
FINANČNĚ
POMOCI
?

POZOR! Od začátku letního semestru probíhají na filozofické fakultě dobrovolné přednáškové cykly. Jde o témata: RETORIKA (např. antická rétorika, psychologické aspekty verbálního projevu a další), SVĚTOVÁ LITERATURA (anglická, americká, italská, atd.), ČESKÁ LITERATURA V EXILU A SAMIZDATU (Kundera, Klíma, Jirous, Havel, ...). Podrobnější informace přineseme v příštím čísle!

NAŠE KOUTO 15.11.1988

PĚTI!

3 DNY V POLSKU

M. HANUŠ

První kontakt mezi NIEZALEZNEM ZRZESZENIEM STUDENTÓW /NZS/ ve Wroclavi a naším Nezávislým svazem studentů /NSS/ zprostředkoval Vašek Burian z Česko-polské Solidarity /dnes zástupce šéfredaktora Hanáckých novin/. Informaci o NZS jsme uvedli v Přetlaku č. 24. V neděli 11.2. vyjela první "dipolomatická mise" z Olomouce. Cílem bylo navázání těsnější spolupráce s NZS Univerzity ve Wroclavi, spolupráce mezi časopisy PRETLAK a KOMUNIKAT.

Komunikat je polský "bratranec" našeho Přetlaku s tím rozdílem, že vycházel řadu let /!/ jako samizdat, že je čtrnáctideník a že je časopisem NZSu.

Do Wroclavi jsme přicestovali až v nedělní podvečer, takže jsme našli vilku v Deštové ulici, seznámili se s našimi hostiteli a vyrazili do nočních ulic. Kryštof a Jacak se nám vzorně věnovali a cpali do nás své vědomosti o Wroclavi. Bylo věru co cpát. Wroclav je, co do velikosti, podobná Brnu /600 tisíc obyvatel/, co do historie něco mezi Prahou a Olomoucí. Dějiny tu zjevně kráčely mnohokrát a zanechávaly po sobě řadu významných budov, klášterů a kostelů.

Abychom se nevěnovali jen historii, domluvili jsme první konkrétní projekty kulturní výměny mezi Wroclavi a Olomoucí. Pokud vše klapne, měla by ji zahájit /jak jinak/ NOTA BONA koncertem v aule Univerzity již v půli dubna.

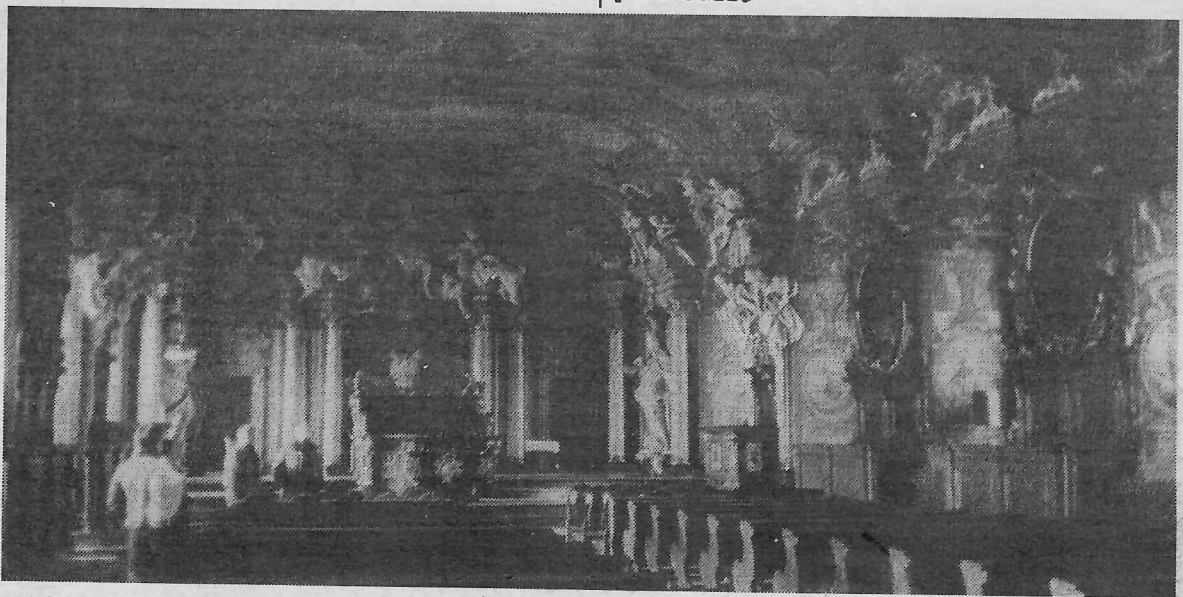
Pondělí bylo pracovním dnem. Navštívili jsme budovu Univerzity ve Wroclavi. Poprvé jsem pocítil, co to je kráčet starobylou univerzitou, kde člověk cítí tradici z každé oleštěné kliky. Ve chvíli, kdy jsem vstoupil do LEOPOLDOVY AULY, nádherného barokního sálu, se mi zatajil dech. Tak takhle vypadá aula jedné z nejstarších středoevropských univerzit! Ze stěn na mě hleděly podobizny všech mecenášů Univerzity, nádherný strop s freskami a ten nábytek, no síla! Smutně jsem si vzpomněl na naši aulu na pedagogické fakultě, kde

okna zdobí jakési tragikomické výjevy ze života v pionýrském táboře či mezi pracujícími a stýděl jsem se. Ačkoli se naše Univerzita Palackého hlásí k dědictví starobylé Olomoucké univerzity, nikde není tato kontinuita znát...

Viděl jsem fotografie Univerzity ve Wroclavi z průběhu války. Ve vybombardované budově byl plný lazaret. S úžasem jsem trosky z fotografií srovnával se skutečností a v duchu jsem těm, kdo tuto budovu takto zrestaurovali, složil hold.

Naši přátelé nás provázeli dalšími a dalšími ulicemi starobylého města. Upozorňovali nás na památné budovy i na místa policejních zásahů v minulých letech. Na můj dotaz k politickému dění v Polsku si Jacak posteskl, že lidé v současné době spíš než na politiku myslí na to, jak a kde si přivydělat, protože platy jsou takové, že člověk se ledva užívá a zaplatí nájem. Na druhé straně jsem ovšem viděl obchody nappané zbožím, od satelitních antén až po banány, pomeranče, kiwi a ananasy. Nějak mi to s hyperinflací Polska nešlo dohromady, ale Kryštof mi to vysvětlil tím, že řada lidí má soukromé obchody a zboží vozí ze Západního Berlína.

Večer se uskutečnila druhá pracovní schůzka s polskými přáteli. Kromě dlouhých hodin vyprávění o průběhu naší studentské stávky a vysvětlování organizace Stavovské unie studentské /SUS/ a Akademických rad na UP nás čekalo setkání se šéfem NZS ve Wroclavi Jackem PROTASIEWICZEM a mě pak jednání s šéfredaktorem Komunikatu G. Schetynou. Všechny možnosti spolupráce byly podrobně přediskutovány a myslím, že první hmatatelné výsledky budou znát jak v kulturním dění Olomouce, tak i na stránkách Přetlaku. Další den už jsme podle hesla "RYBA A HOST TŘETÍ DEN SMŘDÍ" zvedli kotvy a nabrali kurs na hanáckou metropoli. Předtím jsme ovšem /a rádi/ poděkovali Zosie za její vyvařování, protože jsme se ve Wroclavi nechutně přežírali.

LEOPOLDOVA AULA UNIVERZITY VE WROCLAVI

SEX!

JACEK PR

TASIEWICZ

CHIEF
NEZÁVISLÉHO
SVAZU
STUDENTŮ
NZS (POLSKA)

Rozhovor s šéfem NZS Jackem Protasiewiczem

Přetlak: Přijeli jsme, abychom navázali spolupráci mezi českými a polskými studenty. V jakých směrech vidíte možnosti spolupráce? Jak by měla vypadat spolupráce mezi studenty University ve Wroclavi a studenty UP?

Jacek Protasiewicz: Za prvé - spolupráce v kultuře. To znamená - přednášky, koncerty, divadelní představení. Myslím, to tak, že české soubory vystoupí ve Wroclavi a polské zase u vás. Ale nebylo by dobré ohraničovat to jen na Wroclav, lze uspořádat jakési turné po Polsku - Poznaň, Krakow atd.

Ze druhé - velmi důležitá je spolupráce na poli přednáškovém. Například přednášky na téma "Česká literatura" na Univerzitě ve Wroclavi. Přednášeli by studenti, eventuálně i pedagogové. Totéž samozřejmě i v Olomouci. Kromě literatury by velmi zajímavé byly přednášky o historii, umění atd. Je řada věcí, které si musíme osvětlit, např. o našem roku 1968 a 1918. U nás se touto problematikou zabývala řada historiků a věřím, že by vás výsledky zajímaly.

Ze třetí - turistická výměna. Přijede od vás skupina studentů a s našimi studenty přírodní průvodci navštíví přírodní zajímavosti Polska. My zajistíme noclehy a to ostatní.

Ze čtvrté - je možné, zdůrazňuji, je možná spolupráce politická. Myslím, že by byla velmi výhodná spolupráce mezi studentskými organizacemi v Polsku, Československu, Maďarsku, Rumunsku, na Litvě, Ukrajině i v SSSR.

Nyní pojedeme do Rumunska jako doprovod ke kamionu s materiální pomocí, kterou posílá polský NZS. Myslím, že by bylo dobré, kdyby někdo ze studentů jel s námi. A samozřejmě taky někdo z Přetlaku.

Takhle bych asi viděl spolupráci teď na počátku.

F: Já si myslím, že tak jako prezident Havel se snaží o jakýsi společný postup Polska, CSSR a Maďarska, tak my, studenti, bychom tomuto postupu mohli napomoci.

JP: Ano, to si myslím, že je důležité. Důležitá je naše spolupráce a spolupráce se studenty ze západních zemí. Bylo by dobré, abychom našli do spolupráce se západoevropskými studenty jako malé, bídné skupinky, ale jako pevná síla.

Nyní je na Západě velký zájem o dění ve východní Evropě. Kdyby se nám podařilo reprezentovat naše zájmy, organizovat pomoc Západu našim studentům, tj. studentům východní a střední Evropy, pomáhat kulturní výměně mezi studenty pomocí takové mezinárodní studentské unie, bylo by to skvělé.

P: Navázal už NZS spolupráci i s jinými zeměmi?

JP: Ano, například v Maďarsku máme kontakt s FIDESEM. FIDES není studentská organizace, ale máme s ní kontakt. V Rumunsku máme

kontakt se studenty v Bukurešti a v Brašově. Wroclav má větší zájem na spolupráci s Brašovem, konec konců všechna pomoc z Wroclavi šla vždy do Brašova. Je tam univerzita i technika.

P: Jak jsem si všiml, máš velký přehled o dění v Československu. To, co u nás proběhlo za několik dnů, u vás probíhalo 10 let. Jakých chyb bychom se měli vyvarovat?

JP: To je těžká otázka. My jsme v roce 1981 začínali v jiných podmínkách. Neustále tu bylo nebezpečí intervence ze SSSR. To nyní není.

Nebezpečí současného vývoje u vás vidím v tom, že se utváří nová politická elita, která odstává od možnosti zasahovat do politiky ostatní lidi a nakonec i studenty. To se stalo i v Polsku. Studenti byli motorem změn, ale později se utvořila politická elita, která začala dělat politiku a studenty postupně odstavila.

Možná, že to tak musí být, možná že to jinak nejde. Možná...

Stává se, že studenti v Polsku protestují i proti tomu, co dělá opozice. Je to tím, že studenti vystupují proti komunistům mnohem radikálněji než opozice.

Jiné nebezpečí vidím ve vytvoření studentské "superorganizace". Vznikl by vlastně nový Komsomol. U nás jsme velice pečlivě dbali na to, aby se to nestalo. Byla vytvořena studentská samospráva, která nemá právo nic pořádat. Je jen zástupcem, reprezentantem studentů. Reprezentuje všechny, ale není organizací.

P: Jak se vlastně studenti podílí na řízení University ve Wroclavi?

JP: Máme Senát, který řídí Univerzitu. Seznámil jsem se se situací u vás, to že máte zastoupení v Akademické radě s pedagogy 1:1, je velmi dobré. My jsme nebyli tak radikální. V dubnu má být přijat nový vysokoškolský zákon. Podle něj má mít Senát Univerzity, jako nejvyšší orgán, složení: 50 % pedagogů /docenti, profesori/, 30 % mladí pracovníci Univerzity /asistenti, doktoři/, 15 % studentů a 5 % administrativní a techničtí pracovníci Univerzity. Mám se tento VS zákon nelíbí, my chceme a budeme bojovat o toto složení Senátu Univerzity: 30 % studentů, 30 % pedagogů, 30 % mladých pracovníků a 10 % administrativy.

P: Jak chcete, jako studenti, dále ovlivňovat politický vývoj v Polsku?

JP: Náš NZS je vlastně společensko-politickou organizací. Ve volbách 1988 jsme nekanidovali, protože jsme došli k závěru, že jsou nedemokratické. Už předem bylo dáno, že 60 % míst v Sejmu musí získat komunisté. Nyní se chystají volby do místních zastupitelských orgánů. V nich NZS bude mít své kandidáty stejně, jako starší členové NZS budou kandidovat do parlamentu. Takhle chceme my, studenti, ovlivňovat politiku v Polsku.

P: Díky za rozhovor.

MRZY

Ad "LOPATA"

Nepřebíhá mi mráz po zádech, tak jako své pocity vyjevila ona "inkriminovaná" zkratka -GIT- při pomýšlení na requalifikaci bývalých učitelů Ústavů marxismu-leninismu ve sloupku "K lopatě" uveřejněném v naší třiatřicítce. To však neznačí, že by mi tato otázka byla lhostejná, už sama existence těchto pseudovědeckých institucí pracujících na základech ne nepodobných cimrmanovskému objevování ve stylu: Tudy cesta nevede, mi mnohokrát vehnala adrenalin vzteku do žil. Tedy naopak, užili jsme si "jich" až dost a rozpuštění jejich "vědeckého spolku" jsme doufám, aspon ve většině, přivítali. Leč -GIT- je všechny posílá k lopatě a zavrhuje tím svůj zúžený až schematizující pohled na celou situaci, sic okořeněný /podotýká zdravou/ snahou věci napravit. Souhlasím s nápravou prací. Ale fakt, že by snad mnozí, ač programově vybíráni z tzv. dělnických rodin, zápasili s lopatou v ruce dost možná komickým způsobem, mě jen podporuje v tvrzení, že snad i na jiném poli nám z jejich záslužné činnosti proslulá pšenka pokvete. Úředníci, bohužel při současném snižování administrativy, vypadají ze hry. Ale co takhle telefonistky, knihovníci, archiváři, recepční, technici /nadaň a vyškolení/, sekretáři a -ky, písařky a -i, tolik bychom právě těchto profesí i v n a š í redakci využili!

Ale teď vážně. Napadla mě jedna /snad/ zajímavá paralela. Je to tak maličko jako s těmi nešťastnými amnestovanými. Nikoliv z pohledu zločinů a trestů, ale v souvislosti se začleňováním mezi ostatní pracující spoluobčany. Obě skupiny se potýkají a ještě budou potýkat s nedůvěrou, a odmítavým postojem vrcholícím často nepřijetím do zaměstnání. Domnívám se, že čím dříve se společnost v tomto stane velkorysou, tolerantní a napomstychtivou, tím dříve dosáhne kýžených cílů. A tolik se /teď/ snažím věřit v lidského ducha, že doufám, že s brzkým splynutím s ostatními mnohým třeba přejde chuť nějakým způsobem spekulovat a přemýšlet, jak se mít líp než druzí.

V předchozím čísle našeho plátku jste se měli možnost seznámit s ohlaselem na tentýž článek. Napsal nám Dr. Sedláček, odborný asistent bývalého oddělení ML filosofie ÚML v Olomouci.

Autora článku "K lopatě" /zn.GIT/ v úvodní části svého příspěvku Dr. Sedláček nepovažuje za "toho pravého", komu leží osud sametové revoluce na srdci. V případě, že bychom se však tole-

rantně povznesli nad zjevně rozbourené vášně a poněkud nekriticky široký záběr, se kterým autor zn.-GIT- vynáší v článku své apriorní soudy, by se dalo o jeho "nepravosti" či "pravosti" polemizovat.

Nevím, zda je taktické odvolávat se na většinu Vašich studentů, pane doktore, já sám jsem Vašima rukama neprošel, neznám Vás, ani způsob Vaší výuky. Jsem však toho názoru, že z tažení komunistické ideologie, už od jejího zrodu v naší zemi demagogicky prosazované a absolutisticky aplikované, bylo těžko jejím "vojákům" uhýbat, těžko bylo možné vždy a před kýmkoli stavět ma hlavu postavené zpět na nohy. Srozumitelněji: pochyboval jste /byste/ o "mnohých idejích", "neobhajoval neobhajitelné" či zkrátka zachoval jste /byste/ si vámi proklamovanou "menší akademickou neutralitu" i před případnou inspekcí "shora"?

Mám za to, že pokud by chtěl někdo z pozice vychovatelů k jediné správným marxistickým idejím prosazovat "dobré ideje" či je nechával, ať se samy prosadí "dobrým" /tj. starým nebo novým?/ myšlením, musel by se především prát sám se sebou. Vzájemně by si totiž tyto ideje musely odporovat. A kdyby snad učitel nechával jakýsi názorový prostor pro jiné typy filozofie, demonstroval jejich přednosti a jednostranně se neuzavíral do zaklínadel dialektiky jako učení o poznání a podobných vratkých tezí dávno překonaného "věčně živého učení", jak by se zodpovídal "vědě" samé, jejíž principy převzal spolu s diplomem? Jak by se zodpovídal svému svědomí?

Všichni lidé, poetiví k sobě i druhým, kteří se z jakýchkoli důvodů nechali navést na pofidérní, avšak výnosnou dráhu naší stranovládní mašinerie, se dříve nebo později museli vzepít. A pro ty, kdo vás neprozřeli nebo prozřít nechtěli a neodstoupili, se stal přitěžující okolností čas.

Veškeré snahy o vžívání se do role mesiášů mi připadají přinejmenším absurdní a odvolávání se na to, že zbabělost a nevědomost Vám může vytknout v republice jen nemnoho lidí, se mi jeví až impertinentním. Může se srovnávat zbabělost učitele-aparátníka a zbabělost učitele venkovské školy, po dvacet let drženého v šachu za obhajobu vlastního názoru?

Zda je tedy příspěvek Dr. Sedláčka pouhou alibistickou obhajobou vlastní osoby nebo zoufalým výkřikem člověka nenacházejícího uplatnění v nacházejících podmínkách, zůstává, alespoň pro mne, otázkou.

PIŠTE !!! CAUSA MACHALÍK POKRAČUJE

FS: Před několika týdny byl bývalý pracovník ÚML Olomouc doc. Machalík zvolen poslancem Federálního shromáždění.

Skutečnost, že by člověk, který budil nedůvěru u mnoha studentů a kolegů již v dobách svého působení na Univerzitě a který se svým chováním a postoji od počátku neztotožňoval se studentským hnutím,

ba přímo často vystupoval proti nám, měl nyní zastupovat své spoluobčany v parlamentu, nás donutila k tomu, že jsme považovali za nutné s touto situací seznámit pány Ladislava Adamce - předsedu ÚV KSČ a Alexandra Dubčeka - předsedu FS ČSSR. Zaslali jsme jim krátký dopis objasňující ce-

lou situaci a každému po výtisku "Přetlaku" č. 32 se dvěma uveřejněnými ohlasy na "Případ Machalík". Zároveň jsme oba vedoucí funkcionáře ujistili v tom, že je budeme pravidelně informovat o další odezvě na celou záležitost. Je to tedy na Vás!

JLVS!